

A b68/9
13

DZIEJE NAJNOWSZE

KWARTALNIK
POŚWIĘCONY
HISTORII
XX WIEKU

3 - 1977

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

DZIEJE NAJNOWSZE

Rocznik IX

1977

5

Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk
Zakład Narodowy im. Ossolińskich
Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk
1977

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Bartnicki, Jan Borkowski, Marian Marek Drozdowski, Krzysztof Dunin-Wąsowicz, Eugeniusz Duraczyński, Hanna Jędruszczak, Piotr Łossowski, Marian Malinowski, Zygmunt Mańkowski, Waldemar Michowicz, Stanisław Sierpowski, Henryk Ślabeł, Witold Stankiewicz, Jerzy Janusz Terej, Jan Tomicki, Roman Wapiński, Wojciech Wrzesiński, Janusz Żarnowski

REDAKTOR

Czesław Madajczyk

SEKRETARZ

Stanisława Lewandowska

Adres Redakcji

Instytut Historii PAN

Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 31 02 61

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo. Wrocław,
Oddział w Warszawie 1977. Nakład 1220 egz. Objętość: ark. wyd.
17,30, ark. druk. 12, ark. form. A₁ 16. Papier druk. sat. kl. III,
80 g, 70 × 100. Oddano do składania 24 V 1977. Podpisano do druku
15 X 1977. Druk ukończono w październiku 1977 r. Wrocławskie
Drukarnia Naukowa. Zam. nr 1339/77 — F-9 — Cena zł 30.—

SPIS TREŚCI

Zygmunt Łukawski — Geneza Rewolucji Październikowej	3
Helena Zand — U podstaw systemu partyjnego w Rosji Radzieckiej (1917—1922)	21
Jan Molenda — Próby porozumienia narodowych demokratów i piłsudczyków w sprawie tworzenia władz polskich po ogłoszeniu aktu 5 listopada 1916 r.	59
Krzysztof Dunin-Wąsowicz — Ucieczki z obozów koncentracyjnych (cz. I)	91
Jan Danielski — Ekonomiczne aspekty neutralności na przykładzie wojny 1939—1945 w Europie	111

DYSKUSJE I POLEMIKI

Andrzej Feliks Grabski — Problemy nowych kierunków historiografii europejskiej	127
Morsey-Kahlenberg — Edycja źródeł do dziejów współczesnych (zarys)	139

PRZEGŁĄDY BADAŃ

Romuald Wojna — Problematyka Rewolucji Październikowej i wojny domowej w radzieckiej prasie historycznej (1975—1976)	151
Irena Koberdowa — „International Review of Social History” (1975, 1976)	163

RECENZJE

F. Parri, Scritti 1915—1975 — Stanisław Sierpowski	169
U. Kekkonen, <i>Neutrality. The Finnish Position. Speeches by..., President of Finland; K. Korhonen (ed.)</i> , Urho Kekkonen. A Statesman for Peace — Henryk Batowski	174
R. N. Clough, <i>East Asia and U.S. Security</i> — Paweł de Laval	178
K. Lubieński, <i>Kartki z wojny</i> — Jerzy Janusz Terej	181

ŻYCIE NAUKOWE

Prof. dr Stanisław Kalabiński laureatem nagrody państwowej I stopnia — Ryszard Kołodziejczyk	187
--	-----

СОДЕРЖАНИЕ

Зыгмунт Лукавски — У истоков Октябрьской революции	3
Хелена Занд — У основ партийной системы в Советской России	21
Ян Моленда — Попытки эндеков и пилсудчиков договориться по вопросу создания польских властей после обнародования акта от 5 ноября 1916 г.	59
Кшиштоф Дунин-Вонсович — Побеги из концлагерей (ч. 1)	91
Ян Данельски — Экономические аспекты нейтралитета на примере войны 1939—1945 гг. в Европе.	111
DISKUSZJII I POLEMICKI	
Анджей Феликс Грабски — Проблемы новых направлений европейской историографии	127
Морсей, Каленберг — Издание источников по современной истории (очерк) . .	139
OBZOR ISSELEDOVANIJ	
Ромуальд Война — Проблематика Октябрьской революции и Гражданской войны в советской исторической печати (1975—1976)	151
Ирина Кобердова — „International Review of Social History”	163
РЕЦЕНЗИИ	
НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ	169
	187

CONTENTS

Zygmunt Łukawski — The Origins of the October Revolution	3
Helena Zand — The Foundations of the Party System in Soviet Russia (1917—1922)	21
Jan Molenda — Attempts at an Agreement between the Piłsudski Group and the National Democrats on the Establishment of Polish authorities after the Act of 5 November, 1916	59
Krzysztof Dunin-Wąsowicz — Escapes from Concentration Camps (Part One)	91
Jan Danielski — Economic Aspects of Neutrality, Taking as an Example the 1939—1945 War in Europe	111

DISCUSSIONS AND POLEMICS

Andrzej Feliks Grabski — Problems in the New Directions of European Historiography	127
Morsej, Kahlenberg — Edition of Sources for Modern History. (An Outline)	139

SURVEY OF RESEARCH

Romuald Wojna — Problems of the October Revolution and the Civil War in the Soviet Historical Journals (1975—1976)	151
Irena Koberdowa — „International Review of Social History”	163

REVIEWS

169

SCHOLARLY LIFE

187

TABLE DES MATIÈRES

Zygmunt Łukawski — La genèse de la Révolution d'Octobre	3
Helena Zand — A l'origine du système de parti dans la Russie Soviétique	21
Jan Molenda — Tentatives faites par les démocrates nationaux et les partisans de Piłsudski pour se mettre d'accord sur la question de la formation des autorités polonaises après la promulgation de l'acte du 5 novembre 1916	59
Krzysztof Dunin-Wąsowicz — Les évasions des camps de concentration (I ^{re} partie)	91
Jan Danielski — Les aspects économiques de la neutralité sur l'exemple de la guerre de 1939—1945 en Europe	111

DISCUSSION ET POLÉMIQUES

Andrzej Feliks Grabski — Les problèmes des nouvelles orientations de l'historiographie européenne	127
Morsey-Kahlenberg — Édition des sources à l'histoire contemporaine (précis)	139

REVUE DE RECHERCHES

Romuald Wojna — La problématique de la Révolution d'Octobre et de la guerre civile dans la presse historique soviétique	151
Irena Koberdowa — „International Review of Social History”	163

CRITIQUE ET ANALYSE DES LIVRES

VIE SCIENTIFIQUE	169
------------------	-----

INHALTSVERZEICHNIS

Zygmunt Łukawski — Die Genese der Oktoberrevolution	3
Helena Zand — An den Grundlagen des Parteisystems in Sowjetrussland	21
Jan Molenda — Versuche einer Verständigung der Nationaldemokraten und der Piłsudski-Anhänger in der Angelegenheit der Bildung von polni- schen Behörden nach der Veröffentlichung des Aktes vom 5. November 1916	59
Krzysztof Dunin-Wąsowicz — Die Fluchten aus den Konzentra- tionslagern (Teil 1)	91
Jan Danielski — Die ökonomischen Aspekte der Neutralität am Beispiel des Krieges 1939—1945 in Europa	111
 DISKUSSIONEN UND POLEMIKEN	
Andrzej Feliks Grabski — Probleme der neuen Richtungen der europäischen Historiographie	127
Morsey-Kahlenberg — Die Edition von Quellen zur zeitgenössischen Geschichte (Abriss)	139
 ÜBERSICHTEN ÜBER FORSCHUNGEN	
Romuald Wojna — Die Problematik der Oktoberrevolution und des Bürgerkrieges in der sowjetrussischen historischen Presse (1975—1976) . . .	151
Irena Koberdowa — "International Review of Social History"	163
 REZENSIONEN	
DAS WISSENSCHAFTLICHE LEBEN	169
	187

